



RESURSĂ EVP

RESPECTUL



Educație *prin*
VIRTUȚI & POVEȘTI

PROIECT INIȚIAT ȘI SUSȚINUT DE:

ASOCIAȚIA
EDUVIT



RESPECTUL

RED realizată în cadrul proiectului „Educație prin virtuți și povești” al Asociației EduVit
Coordonator: Spiță C. Mirela, profesor pentru învățământ primar

RESPECTUL

Ce este RESPECTUL?

Respectul este atitudinea care ne ajută să ne onorăm pe noi înșine și să îi onorăm pe ceilalți cu demnitate și cu amabilitate, prin cuvinte politicoase și prin acțiuni, prin grijă. Atunci când arătăm respect, îi tratăm pe ceilalți așa cum am dori să fim și noi tratați.

Respectul presupune să ținem cont de limitele din familie și din școală, deoarece ele aduc ordine și liniște.

De ce practicăm RESPECTUL?

Respectarea regulilor în societate înseamnă să avem o viață armonioasă. Fără respectul pentru reguli, ne-am comporta nepoliticos cu alții și am încălca intimitatea și drepturile celorlalți. Respectul ne ajută să ne simțim valorizați.

Bătrânii merită un respect deosebit, deoarece au trăit mai mult și au învățat multe dintre lecțiile vieții.

Respectul de sine înseamnă să ne asigurăm că nimeni nu ne rănește sau abuzează de noi. Atunci când ne respectăm pe noi înșine, ne respectă și ceilalți.

Practicăm RESPECTUL atunci când:

- ... îi tratăm pe ceilalți așa cum vrem să fim tratați;
- ... avem grijă de aspectul nostru, păstrându-ne corpul și hainele curate;
- ... vorbim politicos cu toată lumea;
- ... avem grijă în mod special de bunurile altora;
- ... suntem receptivi la înțelepciunea bătrânilor;
- ... respectăm regulile familiei, ale școlii și ale țării noastre;
- ... respectăm limitele comportamentale stabilite împreună cu profesorii clasei și cu colegii;
- ... așteptăm să ne fie respectate corpul și drepturile.



LIMITE CARE NE AJUTĂ SĂ ARĂTĂM RESPECT, ÎN CLASĂ ȘI LA JOACĂ

OBIECTIVE:

La sfârșitul celor două săptămâni, elevii vor fi capabili:

Obiectiv cognitiv: să descrie cel puțin două situații în cadrul activităților la clasă sau extracurriculare când au dat dovadă de respect;

Obiectiv aptitudinal: să arate respect față de colegi în timpul activităților școlare și extrașcolare;

Obiectiv atitudinal: să pună în practică respectul, în cadrul activităților școlare, extrașcolare, în familie și în societate

STRATEGIA I - Limbajul Virtuților

- **Recunoaștere:** X, apreciez respectul arătat colegului tău, ascultându-l până la final.
- **Ghidare:** X, te sfătuiesc să dai dovadă de respect când colegul tău va vorbi, ascultându-l liniștit!
- **Corectare:** X, te rog ca acum să dovedești respect, folosind un ton calm când te adresezi colegilor!
- **Mulțumire:** X, îți sunt recunoscător pentru respectul arătat, răspunzând atunci când ai fost solicitat! Comportamentul tău m-a ajutat să finalizez activitatea cu succes.

STRATEGIA a II-a - Momente de învățare

A. Momente create de profesor

Vă recomandăm să alegeți din lista de mai jos acele activități care se potrivesc clasei pe care o coordonați! Aveți libertatea să vă creați propriile momente de învățare și să adaptați activitățile/ exercițiile propuse de noi pe conținuturile din manual/ planificare.

Moment de alfabetizare/ familiarizare cu termenul

În clasa I am învățat cum să îi facem pe ceilalți să se simtă bineveniți, arătându-le respect. Acum, în clasa a II-a, continuăm învățarea despre limite care ne ajută să arătăm respect în clasă și la joacă.

Descoperim explicația cuvântului respect în Dicționarul explicativ al limbii române (DEX, 2009) sau apelăm la definiția descriptivă oferită pe prima pagină a prezentei resurse, după care citim poezia autoarei Victoria Furcoiu care explică în versuri ce reprezintă respectul ([ANEXA 1](#))

Vă recomandăm să aduceți în fața elevilor povești în care personajele manifestă respect față de ceilalți. Prin intermediul poveștilor, aceștia înțeleg mai ușor ce înseamnă respectul, de ce e important și ce comportamente trebuie să practice.

Astfel, citim din cartea **„Aventuri în Țara Virtuților”**, capitolul „Domnul Respect se întoarce acasă”, de Alec Blenche (Blenche, 2018). Ema, o fetiță cu părul blond și ochii albaștri, descoperă că, dacă își folosește imaginația, poate ajunge oriunde dorește. Cel mai mult fetiței îi place să călărească pe spatele prietenei ei unicorn, pe nume Lily. Într-o zi, Ema nimerește în Țara Virtuților. Fetița întâlnește, pe rând, virtuțile. Întâlnindu-se cu domnul Respect, Ema află ce înseamnă respectul și cum să îi respecte pe cei din jurul său. [CĂUTARE GOOGLE](#)

După ce verificăm înțelegerea textului citit, educăm caracterul prin întrebări de genul: *Ce înseamnă să fii respectuos în viața de zi cu zi? Poți da câteva exemple? Cum ai putea să arăți mai mult respect față de cei din jurul tău (familie, prieteni, colegi, profesori)? Ce poți face dacă vezi pe cineva care nu se comportă cu respect față de ceilalți? Povestește despre un moment în care cineva ți-a arătat respect. Cum te-ai simțit? Ce ai învățat din acest capitol despre importanța respectului?*



Vă recomandăm să purtați o discuție cu copiii, solicitându-le să își imagineze că Domnul Respect ar veni să locuiască în localitatea lor. Ce credeți că ar observa despre oameni? Dacă ați scrie o scrisoare domnului Respect, ce i-ați spune? Cum ați convinge pe cineva să fie mai respectuos, folosind ceea ce ați învățat din capitolul citit?

Vom face conexiune cu virtuțile învățate anterior: *grija, ajutorul, răbdarea, politețea, autodisciplina, cooperarea* care sunt strâns legate de virtutea respect, conducând la formarea acestuia.

Analizăm, împreună cu elevii, situații în care am demonstrat respect în sala de clasă și la locul de joacă.

Comparăm comportamentul, bazat pe respect, din sala de clasă cu cel de la locul de joacă și observăm că menține starea de bine.

Sintetizăm informațiile despre respect, creând un ciorchine. Pornind de la cuvintele cheie: RESPECTUL FAȚĂ DE..., organizăm ideile și observăm cât de mare e aria de cuprindere a acestei virtuți, apoi analizăm diagrama realizată ([ANEXA 2](#)). Insistăm pe respectul față de colegi, față de profesori, prieteni, enumerând limite comportamentale în clasă și la locul de joacă. Putem asocia cuvintelor cheie notate, un desen sugestiv.

Generalizăm, identificând comportamentele specifice manifestării respectului față de cei din jur și importanța lui în viața noastră.

Abstractizăm, creând împreună cu elevii simboluri pentru respect. Afișăm simbolul cel mai concludent într-un loc vizibil, în sala de clasă și facem apel la el ori de câte ori este necesar.

Momente de învățare create în cadrul anumitor discipline

Comunicare în limba română:

- 1) **Folosim cuvântul „respect” în formulare de enunțuri**, pentru a înțelege sensul acestuia.
- 2) **Desfășurăm un joc de comunicare** în care elevii trebuie să pună întrebări și să răspundă pe rând, fără a întrerupe interlocutorul (de exemplu: adresează întrebări legate de textul lecturat, „Domnul Respect se întoarce acasă”, de Alec Blanche. Se vor formula răspunsuri la întrebările adresate).
- 3) **Organizăm un exercițiu de „discuție respectuoasă”**, în care elevii trebuie să își exprime punctele de vedere pe tema respectul în sala de clasă și la locul de joacă, evitând cuvintele negative.
- 4) **Audiem o scurtă povestire despre importanța respectării regulilor: „Satul fără reguli”**. Discutăm despre ce se întâmplă când încălcăm regulile; facem diferența dintre reguli (urmate de pedepse/ consecințe punitive) și limite comportamentale (urmate de crearea unor contexte educaționale în care elevii sunt învățați/ educați să respecte limitele, acestea sunt numite consecințe educative).
 Satul fara reguli.
- 5) **În cadrul unui proiect de grup, elevii vor crea împreună o poveste sau o scenetă** pe care o vor prezenta colegilor. Fiecare va contribui cu câte un element (personaj, dialog, descriere), respectând ideile celorlalți.
- 6) **Poveste în lanț**: fiecare elev va adăuga un detaliu la povestea deja începută, având grijă să construiască un comportament respectuos în acțiunile personajelor.

Matematică și explorarea mediului:

- 1) **Joc de grup cu reguli clare**: le propunem elevilor un joc pe echipe în care fiecare echipă trebuie să rezolve o problemă matematică.

Reguli: Elevii din echipă trebuie să se asculte între ei, fiecare propunând o soluție pe rând, fără întreruperi.

Exemplu de problemă: „Clasa are 24 de elevi. Dacă fiecare primește câte 2 mingi, câte mingi sunt în total?”

După activitate, discutăm cu elevii despre cum regulile (cum ar fi respectarea rândului) au ajutat echipele să lucreze mai bine împreună.

2) Întrebări matematice: „Adună 78 cu 59. Care este răspunsul și ce comportament avem când discutăm despre soluție?” „Împărțim 4 mere între 2 copii. Ce înseamnă să împărțim corect și să respectăm drepturile fiecăruia?”.

3) „Trei reguli pentru respect”: Elevii vor învăța să aplice respectul între ei, în sala de clasă, prin rezolvarea problemelor matematice. Descriere: Profesorul va crea un set de reguli pentru un joc de grup, cum ar fi „Ascultă când un coleg vorbește.”, „Fiecare răspuns contează. Nu există răspunsuri greșite, doar răspunsuri care pot fi îmbunătățite.”, „Ajută-ți colegii dacă au dificultăți.”.

Elevii vor aplica aceste reguli în timp ce rezolvă împreună diverse sarcini matematice (ex. probleme de adunare, scădere, înmulțire, împărțire). La final, fiecare grup va reflecta asupra respectului aplicat în joc și cum au colaborat.

Muzică și mișcare:

1) Joc de mișcare „Cercul prieteniei”: Propunem un cântec simplu care necesită să fie cântat pe rând (Ex.: „Cântecul Prieteniei” – YouTube). Fiecare copil trebuie să aștepte să cânte partea sa. Elevii formează un cerc, iar fiecare copil trebuie să facă o mișcare pe care ceilalți o imită. Regula este ca toată lumea să aștepte rândul pentru a-și arăta mișcarea. După activitate, profesorul îi întreabă pe elevi: „Cum ne ajută respectarea rândului atunci când cântăm sau ne jucăm?”.

 [Cântecul Prieteniei | Cantece pentru Copii | Desene Animate](#)

2) „Căpcăunul respectuos” (Joc de mișcare și muzică): Un joc de mișcare în care un copil este ales să fie „căpcăunul” și trebuie să îndeplinească o sarcină de ascultare a semnalelor muzicale. Atunci când muzica se oprește, toți ceilalți copii trebuie să înghețe în locul lor. Copilul care este „căpcăun” trebuie să îi respecte



pe ceilalți și să nu-i atingă pe cei care sunt „înghețați”. Cei care se mișcă în continuare sunt „eliminați”. La final, se încurajează să se vorbească despre importanța respectării limitelor care ne ajută să arătăm respect.

3) Poveste muzicală despre respect: Profesorul creează o poveste despre respect în care copiii sunt invitați să contribuie cu sunete și mișcări care să reflecte acțiunile din poveste (ex: „Copiii se salutară cu respect.” – copiii fac un gest de salut; „Toți ajută la curățenie.” – copiii imită mișcări de a aduna lucruri). Această activitate încurajează învățarea prin imersiune, ajutând copiii să înțeleagă respectul în mod activ, prin implicarea lor în realizarea unei povești. Fiecare dintre aceste activități ajută copiii să aplice concepte legate de respect.

4) Exercițiu de coordonare în echipă cu sunete: Copiii sunt împărțiți în echipe mici și creează un „sunet” (ex: bătăi din palme, pași ritmați) care să reprezinte un anumit comportament respectuos (de exemplu, „salutul de bun venit”). Fiecare echipă își prezintă sunetul într-o ordine aleasă de comun acord. Copiii trebuie să colaboreze pentru a crea sunetul, să asculte propunerile celorlalți și să ajungă la un consens, dezvoltându-și astfel abilități de ascultare și cooperare, esențiale în respectarea celorlalți.

Arte vizuale și abilități practice:

- 1) Desenăm personajul „Respect” ca un supererou,** atribuindu-i o înfățișare, un costum special, obiecte magice cu care face lumea mai bună.
- 2) Desenăm o scenă care să reprezinte toți elevii unei școli,** respectând regulile.
- 3) Creăm afișe, postere, colaje** care să promoveze respectarea regulilor la locul de joacă și a limitelor comportamentale în sala de clasă. Elevii sunt împărțiți în grupuri și creează postere cu mesaje și desene legate de respect. Exemple de mesaje: „Respectăm rândul!”, „Îi ajutam pe cei din jur!”, „Ascultăm când cineva vorbește!”. Fiecare grup prezintă posterul, iar profesorul le expune în sala de clasă.

Dezvoltare personală:

- 1) **„Reguli pentru prietenie și respect.”** Profesorul împarte clasa în grupuri mici. Fiecare grup primește o situație de discutat: Ce facem dacă un coleg ne cere ajutorul? Ce facem dacă un coleg ne întrerupe? Cum arătăm respect față de cineva care este diferit de noi? Elevii scriu împreună o regulă pentru fiecare situație și o prezintă colegilor. Toate regulile sunt adunate într-un afiș numit „Regulile respectului”.
- 2) **Activitate: În cadrul unui cerc de discuție,** fiecare copil va împărtăși o situație în care s-a simțit respectat sau nerespectat, atât în clasă cât și la locul de joacă. Apoi, grupul va discuta despre comportamentele care reprezintă respectul și cum putem crea un mediu în care toți se simt valorizați și respectați. Profesorul poate să ofere exemple de comportamente respectuoase (ascultarea activă, împărtășirea jucăriilor, folosirea unui ton de voce politicos, etc).
- 3) **„Cod al respectului”** în clasă: Elevii lucrează împreună pentru a crea un „cod al respectului” pentru clasa lor, în care fiecare copil va propune reguli legate de comportamentele respectuoase (de exemplu, să ascultăm cu atenție și să ne așteptăm liniștiți rândul când alții vorbesc, să împărțim materialele de lucru, să folosim cuvinte politicoase etc.). Aceste reguli vor fi afișate într-un loc vizibil, iar elevii vor fi încurajați să le aplice în fiecare zi. La locul de joacă, aceleași reguli vor fi aplicate, iar profesorul va încuraja monitorizarea respectării lor.

B. Momente transformate de profesor

Folosind matrița limbajului virtuților pentru recunoaștere, apreciem **respectul** pus în practică de elevi, menționând comportamentul specific care a făcut vizibilă virtutea.

Ori de câte ori observăm că este necesar ca un elev să pună în practică **respectul**, folosim limbajul virtuților pentru corectare, menționând comportamentul care poate fi îmbunătățit.

Ghidăm comportamentul elevilor înainte de activitățile în care este necesar ca aceștia să pună în practică **respectul**, menționând comportamentul.

STRATEGIA a III-a - Limite Comportamentale

Limită Comportamentală

Practicăm respectul, salutând persoanele pe care le întâlnim atât în clasă, cât și la joacă.

Consecință educativă

Pentru elevii care încalcă promisiunea clasei, recomandăm următoarea consecință educativă: *Completează, timp de o săptămână, grila de observație a propriului comportament ([ANEXA 3](#)) în care să evidențiezi limitele care ne ajută să dăm dovadă de respect în clasă și la locul de joacă.*

Bibliografie:

1. Academia Română, Institutul de lingvistică (2009). Dicționarul explicativ al limbii române, Ed. a 2-a, rev. București: Univers Enciclopedic Gold, ISBN: 978-606-92159-7-5.
2. Blanche, A. (2018). Aventuri în Țara Virtuților, Editura Univers, ISBN 978-973-34-1040-9, p. 30

RESPECTUL

RED realizată în cadrul proiectului „Educație prin virtuți și povești” al Asociației EduVit
Creatori: Sorina Filip, Negoianu Ina, profesori pentru învățământul primar



ANEXE

ANEXA 1 [← Mergi înapoi](#)

RESPECTUL

de Victoria Furcoiu

Să ai respect înseamnă-a ști
Să îl tratezi pe celălalt
La fel cum și tu ți-ai dori,
La rândul tău, să fii tratat.
Față de cel de lângă tine,
Copil, femeie sau bărbat,
Prin fapte, vorbe, se cuvine,
S-arăți că este respectat.
Astfel, respectul ușor vine
Și de la ceilalți pentru tine.
Când te comporti politicos,
Cu cei din jur, cât mai frumos,
Mereu amabil, afectuos,
Poți spune că ești Respectuos!



RESPECTUL

RED realizată în cadrul proiectului „Educație prin virtuți și povești” al Asociației EduVit
Creatori: Sorina Filip, Negoianu Ina, profesori pentru învățământul primar



ANEXA 2 [← Mergi înapoi](#)

C2 - RESPECTUL - ANEXA 2 Afiș „Respect pentru_ ...”.pdf



RESPECTUL - ANEXA 2 sugerată pentru **Clasa II**

Resursă propusă de prof. Sorina Filip și prof. Negoianu Ina și realizată de Radu A. Călin cu ajutorul aplicației Figma



RESPECTUL

RED realizată în cadrul proiectului „Educație prin virtuți și povești” al Asociației EduVit
Creatori: Sorina Filip, Negoianu Ina, profesori pentru învățământul primar



ANEXA 3 [← Mergi înapoi](#)

C2 - RESPECTUL - ANEXA 3 Fișă „Grilă de observare a comportamentului”.pdf

Nume: _____

Data: _____

GRILĂ DE OBSERVARE A COMPORTAMENTULUI

COMPORTAMENT	LUNI	MARȚI	MIERCURI	JOI	VINERI
Ascult profesorii și colegii fără să îi întrerup.					
Respect regulile stabilite în sala de clasă.					
Împart materialele sau jucăriile cu ceilalți.					
Respect rândul meu la joacă sau la activități					
Îmi cer scuze dacă greșesc față de cineva.					
Folosesc un limbaj politicos: „Te rog!”, „Mulțumesc”					
Îi încurajez și îi ajut pe colegii mei când au nevoie.					



RESPECTUL - ANEXA 3 sugerată pentru **Clasa II**

Resursă propusă de prof. Sorina Filip și Negoianu Ina și realizată de Radu A. Călin cu ajutorul aplicației Figma

